

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2012. október 26.

SPANYOL NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE**COMPRESIÓN LECTORA****Általános útmutató**

1. A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.** (Amennyiben a feleletválasztós tesztben a vizsgázó egynél több megoldást karikázott be, megoldása értékelhetetlen.)

Részletes útmutató**I. (12 pont)**

4	afectan	X	bebido	9	favorecer	12	reduzcan
8	ambiente	3	controla	10	hábitos	6	sobrevivido
X	ansiedad	X	consume	(0)	<i>induce</i>	1	sustancia
2	apetito	5	demasiado	11	medicamentos	7	tendencia

II. (5 pont)

(0)	13.	14.	15.	16.	17.
C	E	F	A	G	D

III. (8 pont)

A cél az eredeti szöveg teljes rekonstruálása, mégsem a mondatoknak a szövegben elfoglalt helyét, hanem a mondatok közötti kapcsolatok megtalálását pontozzuk. Jó megoldásként tehát csak az fogadható el, ha a jelölt az adott mondatot az előtte álló vagy az őt követő mondathoz, szövegrészhez helyesen rendelte hozzá.

Ennek megfelelően:

C-A.....1 pont

F-H.....1 pont

I-B.....1 pont

A-E.....1 pont

H-D.....1 pont

B-G (vagy G az utolsó helyen)...1 pont

E-F.....1 pont

D-I.....1 pont

Teljesen helyes megoldás:

(0)	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
C	A	E	F	H	D	I	B	G

IV. (5 pont)

	VERDAD	FALSO
(0) A base de las investigaciones los científicos piensan que habrá una superpoblación de mariposas en el Mediterráneo.	☐	☒
26) Los factores detectados del cambio global pueden amenazar también la diversidad de estos insectos.	☒	☐
27) El estudio subraya que exclusivamente los efectos climáticos afectan las comunidades de las mariposas.	☐	☒
28) En la montaña media con el abandono del pasto aumenta el hábitat de las mariposas especiales que viven aquí.	☐	☒
29) Las conclusiones de los estudios fueron sacados de simulaciones en cuyos modelos fueron introducidos 169 especies de mariposas y los principales factores que afectan su vida.	☒	☐
30) Las mariposas sirven de espejo en relación con las alteraciones de la naturaleza y de nuestro entorno.	☒	☐

NYELVHELYESSÉG**COMPETENCIA LINGÜÍSTICA****Általános útmutató**

- 1. A nyelvhelyességi vagy helyesírási hibával leírt megoldás nem fogadható el!**
- 2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.** (Amennyiben a feleletválasztós tesztben a vizsgázó egynél több megoldást karikázott be, megoldása értékelhetetlen.)

Részletes útmutató**I. (12 pont)**

(0)	d
1.	d
2.	a
3.	c
4.	c
5.	a
6.	b
7.	b
8.	a
9.	a
10.	d
11.	a
12.	d

II. (8 pont)

(0)	desde
13.	de
14.	para/al
15.	según
16.	por
17.	para
18.	por
19.	a
20.	a/para

III. (10 pont)

(0)	<i>ser</i>
21.	algunos/otros
22.	más
23.	son
24.	sino/ya
25.	por/después de
26.	el
27.	todos
28.	el
29.	ya que/ porque/ debido a que
30.	desde

IV. (7 pont)

(0)	<i>podría</i>
31.	era
32.	había criado
33.	estaría
34.	tenía/tendría
35.	podía/podría
36.	harían
37.	diera/diese

NYELVHELYESSÉG

Átszámítási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
37	30
36	29
35	28
34	28
33	27
32	26
31	25
30	24
29	24
28	23
27	22
26	21
25	20
24	19
23	19
22	18
21	17
20	16
19	15

Feladatpont	Vizsgapont
18	15
17	14
16	13
15	12
14	11
13	11
12	10
11	9
10	8
9	7
8	6
7	6
6	5
5	4
4	3
3	2
2	2
1	1
0	0

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

COMPRESIÓN AUDITIVA

Általános útmutató

1. A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni (minden tartalmilag megfelelő válasz elfogadható), azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is. (Amennyiben a feleletválasztós tesztben a vizsgázó egynél több megoldást karikázott be, megoldása értékelhetetlen.)

Részletes útmutató

I. (8 pont)

(0)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
c	d	c	c	c	a	a	a	b

(0) *¿Por qué está encerrado el rebaño, es decir, un grupo de jóvenes en una ciudad abandonada?*

- a) Se han ido de vacaciones y no quieren encontrarse con nadie.
- b) La ciudad donde se encuentran está desolada como consecuencia de un terremoto.
- c) Como consecuencia de una guerra.**
- d) Porque tienen miedo de ver si ellos son los únicos superviventes.

La solución correcta es la c.

1. ¿Cuáles son los temas más filosóficos que aparecen en la novela?

d) En el libro se estudia qué significa para los protagonistas amistad, traición, liderazgo y madurez.

2. ¿Cuál es el estilo de la novela?

c) Entre thriller y ciencia ficción, mejor dicho, ficción especulativa.

3. ¿Tiene Pedro Moscatel alguna novela preferida?

c) Aunque muchas personas no lo crean, actualmente no tiene ninguna.

4. ¿Cómo y dónde suele escribir Pedro Moscatel?

c) Se deben cumplir tres requisitos: silencio absoluto, conexión para su portátil y la posibilidad de fumar.

5. ¿Tiene que esforzarse mucho Pedro Moscatel para coordinar su actividad de escritor con la de estudiante de informática?

a) No mucho, a veces hay que robarle horas al estudio, pero aún así, puede aprobar.

6. ¿Qué le gusta más: la informática o la literatura?

a) Ama casi tanto la informática como el arte de escribir.

7. ¿Cómo caracteriza Pedro Moscatel la programación informática?

a) Es una actividad creativa e imaginativa pero estrechamente relacionada con la lógica.

8. ¿Por qué le gusta a Pedro Moscatel tener también su blog propio?

b) Le parece muy positivo recibir el apoyo de los lectores, sus opiniones, sus críticas, etc.

II. (8 pont)

A válaszoknak a lényeges információkat kell tartalmazniuk, nem szükséges az eredeti szöveg szó szerinti visszaadása. Ahol a kulcs több lehetőséget ad meg – ha a feladat másképp nem rendelkezik –, elég egy lehetséges megoldás beírása, viszont a 11. és a 16. pont csak a kért két információ beírása esetén adható meg.

Motivos de la hipercolesterolemia	Alimentos con que se puede prevenir la hipercolesterolemia o bajar los niveles	Ventajas del alimento mencionado
<i>(0): absorción intestinal</i>	11.: Las legumbres como por ejemplo: (¡2 elementos!) las lentejas, los garbanzos y la soja	
9.: la alimentación / la excreción por la bilis	12.: Otra legumbre muy útil: la berenjena	13.:con alto contenido en: fibra soluble / antioxidantes
10.: la alimentación rica en grasas saturadas / colesterol	14.: Entre los frutos secos los más útiles son: las nueces	
	16.: Los pescados azules, como por ejemplo: (¡2 elementos!) las sardinas, las anchoas, los boquerones, el rodaballo o el salmón	15.: son ricos en ácidos grasos poliinsaturados es decir en: omega-3.

III. (8 pont)

	VERDAD	FALSO
<i>(0) Richard Lundgrun recuerda la alegría que sintió cuando vio por la pantalla la figura del barco, el perfil lateral del casco y una pila enorme.</i>	☒	☐
17) El Mars, de 80 metros de largo, es el primero de los grandes barcos que navegó por el Báltico, y cambió las reglas del combate naval.	☒	☐
18) Richard Lundgrun nunca olvidará la primera inmersión después del descubrimiento, porque tuvieron que sumergirse a cien metros de profundidad.	☐	☒

19) A pesar de las enormes vigas, la estructura parecía bastante erosionada.	☐	☒
20) Descubrieron que la cabina del almirante estaba en casi perfecto estado.	☒	☐
21) En el barco vieron además, en perfecto estado, muchos cañones de diversos tipos y tamaños.	☒	☐
22) Además, en todos los cañones, estaba el escudo del rey sueco Gustav Vasa.	☐	☒
23) El tamaño de la nave y los cañones confirmaron que el hallazgo no podía ser otro que el mítico barco, el Mars, perdido durante más de cuatro siglos.	☒	☐
24) Richard Lugrun y su equipo no en vano trabajaban durante veinte años en archivos y en el mar para encontrar el Mars, este barco tan importante para los suecos.	☒	☐

A hangfelvételen hallott szövegek

I.

–“El rebaño del lobo” es el título de tu primera novela, ¿de qué trata?

–Muestra a un grupo de jóvenes, el rebaño, enclaustrados en una ciudad desolada por la guerra; el miedo les impide escapar, y ni siquiera saben si queda alguien más con vida o ellos son los últimos supervivientes. Por un lado la novela trata de resolver las preguntas obligadas, es decir, ¿qué ocurrió en esta ciudad?, ¿cuál es el motivo de la catástrofe?, ¿podrán escapar y recuperar sus antiguas vidas, o es que acaso el mundo que conocían ha dejado de existir? Pero al margen de la trama y el contexto subyacente, un gran conflicto geopolítico, en el libro también se tratan temas como el liderazgo, la amistad, el paso a la madurez y la traición; porque en el rebaño del lobo no todo es lo que parece.

–Parece ser un trabajo a caballo entre el thriller y la ciencia ficción, ¿no son dos géneros poco comunes en un escritor amateur?

–Es cierto que en la novela utilizo ingredientes de ambos géneros. Del thriller diría que adopto ese imperativo de que el texto debe ser ante todo ágil, conciso y adictivo, que la intriga capte al lector y no lo suelte hasta el final. Y la ciencia ficción o al menos uno de sus subgéneros, la ficción especulativa, es también un importante ingrediente, ya que muestro un posible futuro –y un futuro próximo– de nuestro mundo, algo exagerado, pero aun así concebible. Diría que sencillamente escribí una historia enmarcada en este género porque ésta es una historia que me gustaría leer.

–Y ¿Cuál es tu novela preferida?

–Mucha gente no me cree, pero por el momento diría que ninguna, me siento incapaz de elegir. Una que me gusta recomendar a todo el mundo es “*Buenos presagios*” de Neil Gaiman y Terry Pratchett, una historia divertida pero profunda si nos preocupamos por escarbar un poco en el significado.

–Algunos escritores son muy metódicos a la hora de escribir, ¿es tu caso?

–Escribo en cualquier lugar que cumpla tres requisitos: silencio absoluto, conexión para mi portátil y la posibilidad de fumar. En cuanto al tiempo, no soy metódico en absoluto. Puedo no escribir nada durante cuatro o cinco días o dedicar maratones de doce horas. Depende de muchas cosas.

–Compaginas tu faceta de escritor con tus estudios de Informática, ¿te supone mucho esfuerzo?

–Por el momento y por suerte no. Evidentemente hay muchos compromisos que me obligan a perder horas de clase, y si quiero escribir a cierto ritmo no tengo más remedio que robarle horas al estudio, pero de momento eso no me impide aprobar. Tengo la suerte de amar la informática casi tanto como la literatura y la música, otra de mis aficiones, por lo que el esfuerzo queda fuera de la ecuación.

–¿Existen similitudes entre la literatura y la programación informática?

–Siempre he visto la programación como un ejercicio tanto creativo como imaginativo. No obstante, es algo quizá más relacionado con la lógica y la matemática, es una ciencia exacta regida por principios absolutos. En la literatura me gusta desafiar a la lógica, hacer malabares con las normas y salirme de los cánones.

–Junto a la publicación de tu novela has abierto un blog en internet, ¿qué posibilidades ofrece este mundillo?

–Es algo que, una vez conocido, desearía haber hecho mucho tiempo antes. Saber que horas e incluso minutos después de publicar algo, ya va a haber alguien leyéndolo en la otra punta del país, recibir el apoyo de los lectores, sus opiniones, sus críticas, etc. La red 2.0 nos da una pequeña aunque apreciable ventaja sobre los escritores de la anterior generación.

–¿Dónde podemos comprar tu novela?

–Por el momento podéis dirigiros a mi blog (loboletras.blogspot.com), a la web de la novela (www.juliaestasola.com) o a la web de la editorial Setelee (www.setelee.com).

(El Periódico del Estudiante – Laura Rabanaque)

II.

La hipercolesterolemia es un problema frecuente que puede afectar a personas de cualquier edad. El nivel de colesterol en sangre depende de varios factores como la absorción intestinal o la excreción por la bilis propia pero sobre todo de nuestra alimentación. Las enfermedades coronarias son más frecuentes en las poblaciones cuya alimentación es rica en grasas saturadas y colesterol.

Aquí te presentamos algunos de los alimentos que sería bueno que incluyeras en tu dieta tanto como para prevenirlo como para bajar los niveles en caso de que lo padezcas.

Las legumbres, además de contener hierro y fibra, tienen fitatos y antioxidantes como el zinc, ácido fólico, vitaminas A y del complejo B que evitan que las grasas se depositen en las paredes de las arterias y las obstruyan. También mejoran el metabolismo celular y utilizan los ácidos grasos como fuente de energía para la respiración de la célula.

Las mejores legumbres para bajar el colesterol son las lentejas, los garbanzos y la soja.

La berenjena tiene un alto contenido en fibra soluble, que actúa atrapando, envolviendo y eliminando el exceso de colesterol presente en el organismo. También tiene antioxidantes naturales como flavonoides y compuestos fenólicos que mejoran el metabolismo celular, al igual que las legumbres.

Casi todos los frutos secos son beneficiosos pero en particular las nueces que están formadas por un ácido que el organismo transforma en omega-3 que baja el colesterol.

Los así llamados pescados azules son ricos en ácidos grasos poliinsaturados, contienen hasta un 10%. Estos son los ácidos omega-3 que reducen la formación de colesterol LDL o malo y controlan los niveles de triglicéridos. Dentro de este grupo se encuentran las sardinas, las anchoas, los boquerones, el rodaballo o el salmón.

(PARASABER.COM — ANA ALMENDRO FRANCO)

III.

Así relata Richard Lundgrun cómo descubrió el buque «Mars»: «Fue a principios del verano. El equipo del sónar, formado por Christofer Modig y Anton Petersson, controlaba las operaciones cuando vieron algo interesante en la pantalla. Me alertaron y lo que vi era realmente interesante, más aún, se parecía a lo que yo esperaba: el perfil lateral del casco y una pila enorme con un montón de escombros, rodeado por una zona plagada de restos... “Lo tenemos, al fin lo hemos conseguido”, me recuerdo a mí mismo gritando de alegría. Aún teníamos que bajar y confirmar el descubrimiento, pero en ese primer momento ya sabíamos que estábamos inmersos en un hallazgo épico».

Y tan épico. Debajo del barco de Lundgrun estaba el «Mars», un buque mítico, de 80 metros y 107 cañones, el primer gran barco que navegó por el Báltico y cambió las reglas del combate naval.

Richard Lundgrun nunca olvidará aquella primera inmersión: «Al descender junto a Fredrik Skogh estábamos llenos de ilusión y nos pareció una vida entera el tiempo que tardábamos en llegar a los 75 metros de profundidad. Empezamos a adivinar una forma, apenas un contorno, cuando pasamos los 60 metros y, poco a poco, fuimos percibiendo el lateral de un enorme casco. Fue una visión majestuosa e impresionante.

Las enormes vigas hacían que la estructura pareciera apenas erosionada por el tiempo, la cadena herrumbrosa y, lo más importante, ¡los portillos de los cañones! ¡Montones de portillos! ¡Cómo me latía el corazón!»

-¿Y qué más vieron después?

-Pues seguimos buceando hacia la popa y después dimos la vuelta a toda la estructura hasta que comprobamos con asombro, con fascinación, ¡que la cabina del almirante estaba prácticamente intacta!

-¿Ya daban entonces por confirmado el hallazgo?

-El asombro no decayó, porque nadamos un poco más adelante y entonces ya encontramos lo que andábamos buscando, los cañones, cañones de bronce de diferentes tipos y tamaños, ¡y todos en perfectas condiciones! Mientras inspeccionábamos uno de ellos vimos por fin el escudo real del rey Gustav Vasa, el padre fundador de nuestra nación.

No necesito decirle que el impacto por el descubrimiento cambió en ese punto y sentimos alegría, una enorme alegría, orgullo y también una súbita incredulidad al darnos cuenta, al entender que acabábamos de hacer el descubrimiento más importante de una generación. ¡Era el «Mars», el mítico barco perdido durante 447 años!

-¿No tenían dudas?

-Han sido 20 años de trabajo en el mar y en los archivos. Al ver un barco tan grande, descartamos las otras dos posibilidades. El «Sword» y el «Lange Barken» no se hundieron en esta zona. Además el tamaño de la cubierta artillada, la cantidad de cañones, más de 40, y su tamaño, de más de 40 libras, indican que era un barco muy especial. Y la presencia de cañones de hierro de carga trasera como los del «Mary Rose» despejó cualquier duda. Sólo podía ser el «Mars».

(ABC – 23/08/2011 - JESÚS GARCÍA CALERO)

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

Átszámitási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	28
21	26
20	25
19	24
18	23
17	21
16	20
15	19
14	18
13	16
12	15

Feladatpont	Vizsgapont
11	14
10	13
9	11
8	10
7	9
6	8
5	6
4	5
3	4
2	3
1	1
0	0

EXPRESIÓN ESCRITA

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írás feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontonál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

*Első feladat***A javítás alapelvei**

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom, szövegalkotás	5
Formai jegyek és hangnem	3
Nyelvhelyesség	5
Összesen	13

- Ha a dolgozat valamelyik szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
- A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
- Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése*Tartalom, szövegalkotás*

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat,
- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok, valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott

irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben megfelelő lehet az adott szempont kifejtése akkor is, ha a vizsgázó csak egy mondatban fogalmazza meg a kérdést.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a *Nyelvhelyesség* szempontnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentés szintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfook stb.).

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel, mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonyoknak és a közlési szándéknak.

E szempont értékelésénél csak a nyelvtani és helyesírási hibát sem tartalmazó variációk számítanak helyesnek. Amennyiben a megszólítás, az elköszönés és az aláírás külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor a formai jegyek nem megfelelőek (0 pont).

Nyelvhelyesség

E szempont összefoglalja a szókincs, kifejezőmód, nyelvtan és a helyesírás követelményeit.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos),
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondat szerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő nyelvi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Javítási jelrendszer

Tartalom, szövegalkotás

E szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a szempont sorszámanak megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √3 (hiányjel és szám) = nem tárgyalt tartalmi szempont,
- 2– (szám és mínuszjel) = nem megfelelően kifejtett, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- Dátum = D,
- Megszólítás = M,
- Köszönés = K,
- Aláírás = A.

A teljesítés minőségét mutató jelek:

- K (nagybetű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √A (hiányjel és nagybetű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
- A (aláhúzott nagybetű) = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Nyelvhelyesség

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

- L = lexikai hiba,
- É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
- ÉL = megértést zavaró lexikai hiba,
- G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
- ÉG = megértést zavaró nyelvtani hiba,
- H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

- _____ (aláhúzás) = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,
- √ (hiányjel) = hiányzik egy szó,
- (nyíl) = szórendi hiba,
- _____ i (aláhúzás és i) = ismétlődő lexikai hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (1. feladat)

Tartalom, szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió.</p> <p>A formai tagolás megfelelő.</p> <p>Elérte a megadott szövegmennyiséget (120–150 szó).</p>	<p>A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a negyediket pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat nagyrészt megfelelően valósította meg.</p> <p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése nagyrészt logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegalkotás tartalmi és nyelvi elemeit.</p> <p>A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Legalább 90 szó a szöveg hossza.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és még legalább egy irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p> <p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés.</p> <p>Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>A szöveg hossza: 51–89 szó.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és nem tárgyalta a többi szempontot.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>Nem jött létre szöveg.</p> <p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>Az alkotott szöveg hossza nem haladja meg az 50 szót.</p>

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes megszólítás, dátum, elköszönés és aláírás.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>A megszólítás, a dátum, az elköszönés és az aláírás összeillő, de részben hiányos.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Hiányzik vagy nem helyes a megszólítás, az elköszönés, a dátum és/vagy az aláírás.</p> <p>vagy: A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.</p>

Nyelvhelyesség

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi.</p> <p>Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a szöveg megértését.</p> <p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba található benne.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra.</p> <p>A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szöveg szókincse egyszerű. Sok a szóismétlés.</p> <p>A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó alig törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben számos, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hiba és/vagy sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.</p>

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom	4
Szövegalkotás	3
Szókincs, kifejezőmód	5
Nyelvtan, helyesírás	5
Összesen	17

2. Ha a dolgozat bármelyik értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta azokat,
- megfelelően kifejtette és indokolta-e véleményét.

A témakifejtés során a vizsgázónak a megadott témát tágabb kontextusba kell helyeznie, továbbá ki kell fejtenie, és érvekkel alá kell támasztania véleményét (valamelyik irányító szempont kapcsán). A vizsgázónak mind a négy irányító szempontra ki kell térnie dolgozatában, s megfelelő mélységben kell tárgyalnia azokat. Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot csak személyes vonatkozásban tárgyal, az irányító szempont kifejtése csak részben megfelelő. Amennyiben a vizsgázó szó szerint átvesz egy vagy több mondatot a gondolati segítséget nyújtó segédanyagból, a lemásolt rész nem vehető figyelembe az adott irányító szempont értékelésekor. Egy szinten belül (4–3 vagy 2–1) az irányító szempontok kifejtésének részletessége értékelhető.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e a szöveg gondolatmenete, azaz az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit,
- megfelelő-e a formai tagolás.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemei

A szöveget a mondatok halmazától a kohézió különbözteti meg, amit a szöveget alkotó elemek jelentésének szerves összefüggése és a szerkezeti összekapcsoltság biztosít. A szöveg egységét biztosító jelentésszintű kapcsolatteremtés leggyakoribb eszközei a következők:

- teljesen vagy részben ismétlődő szavak, szószerkezetek,
- szinonimák,
- a szavak és szószerkezetek jelentése között lehetséges néhány viszony (ellentét, ok-okozati viszony stb.),
- a mondatok logikai-tartalmi elrendezése (ok-okozat, általános-konkrét stb.).

A mondatok kapcsolódását biztosító nyelvtani, szerkezeti kapcsolóelemek:

- az önálló mondatok közötti kötőszók,
- rámutató szók (különféle névmások, határozószók),
- egyéb nyelvtani viszonyító elemek (igeragozás, középfok stb.).

A *Szövegalkotás* szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A formailag nem megfelelően tagolt szövegeket alacsonyabb pontszámmal kell értékelni. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a formailag tagolt, de kevésbé logikus felépítésű szövegek nem értékelhetők az alacsonyabb pontszámmal.

Szókincs és kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatos).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelmezavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „traer“ ige helyett a „llevar“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezőmód* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelmezavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak,
- megfelel-e a nyelvhasználat az emelt szintű érettségi vizsga követelményeinek (mennyire változatosak a nyelvtani struktúrák és a mondszerkesztés).

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezősmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ (pl. ir en), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Javítási jelrendszer

(ld. első feladat)

Értékelési skála (2. feladat)

Tartalom

4 pont	3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó négy irányító szempont kifejtésével részletesen és megfelelő mélységben dolgozta ki a témát. Minden irányító szemponthoz fogalmazott meg gondolatot. Részletesen kifejtette, és érvekkel megfelelően alátámasztotta véleményét. Elérte a megadott szövegmennyiséget (200–250 szó).	A vizsgázó három irányító szempontot megfelelő mélységben dolgozott ki. A negyedik szempontot csak részben vagy egyáltalán nem tárgyalta. A vizsgázó törekedett arra, hogy részletesen kifejtse, és érvekkel alátámassza véleményét. Az alkotott szöveg hossza legalább 170 szó.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki részletesen vagy négy , illetve három irányító szempontot tárgyalt részben. A vizsgázó nem fejtette ki részletesen véleményét, alig érvelt. A szöveg hossza 101–169 szó.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki részletesen, vagy csak két irányító szempontot tárgyalt részben. A vizsgázó nem fejtette ki megfelelően véleményét. Az alkotott szöveg hossza nem haladja meg a 100 szót.

Szövegalkotás

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit: létrejön a szövegkohézió. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok elrendezése nagyrészt logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra. A vizsgázó nagyrészt megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok nagyrészt szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. Sok a gondolati ismétlés. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra. Az írásmű még szövegnek tekinthető, bár a mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	Nem jött létre szöveg. A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. Az írásmű tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt izolált mondatok halmazából áll.

Szókincs, kifejezőmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő változatos szókincs jellemzi. Az előforduló kisebb lexikai pontatlanságok nem nehezítik a mondanivaló megértését.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a változatos szóhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, ez azonban alig nehezíti a mondanivaló megértését.	A szöveg szókincese egyszerű. Sok a szóismétlés. A szóhasználat többször nem megfelelő. A hibák néhány helyen nehezítik a mondanivaló megértését.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ, valamint mondat szerkesztése is változatos. A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondat-, alaktan-, helyesírás) hiba található benne.	A vizsgázó törekszik a változatos nyelvtani struktúrák használatára és a változatos mondat szerkesztésre. A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondat-, alaktan-, helyesírás) hiba és/vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ és/vagy mondat szerkesztése nem kellően változatos. Rendszerszerű hibákat ejt. A szövegben sok hiba van, a hibák többször nehezítik a mondanivaló megértését.	A szöveget a szintnek nem megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani struktúrák és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi. A szövegben sok, a szöveg megértését jelentősen nehezítő és/vagy akadályozó hiba található.